

Znamy laureatów konkursu o Nagrodę Teatralną im. Wyspiańskiego

2022-12-03

Kraków to miasto teatrów. Działa tu co najmniej 70 scen – obok siebie funkcjonują teatry publiczne i prywatne, prowadzone przez twórcze kolektywy albo artystów indywidualistów. Przyznawana od 11 lat Nagroda Teatralna im. Stanisława Wyspiańskiego to forma wyróżnienia najbardziej wartościowych i najciekawszych osiągnięć na krakowskich scenach teatralnych. Znamy laureatów tegorocznej edycji nagrody.

Zgodnie z misją przyjętą w statutach krakowskie teatry podejmują często niełatwe wyzwania i rozwijają różne funkcje teatru – komunikują, integrują lokalne społeczności, funkcjonują jako przestrzeń samorozwoju jednostek, jako miejsca powstania scenicznego dzieła sztuki, niosącego bądź to rozrywkę i odprężenie bądź społeczną zmianę.

Sukcesy krakowskich teatrów potwierdzają liczne nagrody i liczby. Mimo ograniczeń spowodowanych pandemią w 2021 roku publiczność tylko miejskich teatrów stanowiła ponad 426 tysięcy widzów. Spektakle krakowskich teatrów, zarówno publicznych, jak i prywatnych, cieszą się dużym zainteresowaniem nie tylko publiczności, ale i jurorów konkursów na ogólnopolskich festiwalach i przeglądach teatralnych. Warto wspomnieć choćby sukcesy Teatru Ludowego (m.in. za spektakl „Wujaszek Wania” w reż. M. Bogajewskiej), Teatru Łąźnia Nowa (nagrody dla spektakli „Lem vs. P.K. Dick” w reż. M. Pakuły, „Śnieg” w reż. B. Szydłowskiego, „Ginczanka. Przepis na prostotę życia” w reż. A. Gryszkówny) czy Teatru Nowego Proxima (docenienie m.in. spektakli „Dług” w reż. J. Klaty oraz „Kazik, ja tylko żartowałem”).

– Teatr jest ważnym obszarem polityki kulturalnej naszego miasta. Realizując założenia Programu Rozwoju Kultury w Krakowie 2030, miasto w rozmaity sposób wspiera i stymuluje rozwój krakowskich teatrów, zachęcając artystów teatru do twórczych poszukiwań artystycznych, stwarzając jak najlepsze warunki dla rozwoju sztuki teatru w jego różnych formach – od teatru dramatycznego przez teatr tańca, taniec dworski, teatr cieni, pantomimę i teatr uliczny, po nowoczesne performanse, instalacje i działania parateatralne – mówi Katarzyna Olesiak, dyrektorka Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa.

Jednym z narzędzi służących stymulowaniu rozwoju teatru w naszym mieście jest **Nagroda Teatralna im. Stanisława Wyspiańskiego**, ustanowiona w 2011 roku przez Radę Miasta Krakowa.

– Do 11. edycji Konkursu o Nagrodę Teatralną im. Stanisława Wyspiańskiego za rok 2021 wpłynęły 23 wnioski. Dotyczyły one zarówno osób indywidualnych: aktorów, reżyserów, scenografów, choreografów, jak też zespołów. Nie mieliśmy łatwego zadania, bo poprzedni rok obfitował w wiele naprawdę wartych docenienia przedsięwzięć teatralnych, między innymi takich jak świetne adaptacje światowej literatury, niezwykle kreacje indywidualne i zespołowe, znakomite realizacje scenograficzne i choreograficzne. Wśród nominowanych tytułów i osobowości było sporo dzieł i kreacji artystycznych o niebywałej sile i oryginalności. Tegoroczne zgłoszenia do nagrody odzwierciedlają dobrą kondycję artystyczną krakowskich scen teatralnych – podkreśla prof. Jacek Popiel, przewodniczący Kapituły Nagrody Teatralnej im. Stanisława Wyspiańskiego, która wyłoniła laureatów konkursu.

Nagroda główna: „Dziady”

Na wniosek kapituły prezydent Krakowa uhonorował **nagrołą główną** w wysokości 50 000 zł brutto **zespół twórców i aktorów spektaklu „Dziady”** wystawianego w **Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie**.

W skład nagrodzonego zespołu wchodzi: **Maja Kleczewska** (reżyseria, scenariusz techniczny), Łukasz Chotkowski (dramaturgia, scenariusz sceniczny), Katarzyna Borkowska (scenografia, reżyseria światła), Konrad Parol (kostiumy), Cezary Duchnowski (muzyka), Kaya Kołodziejczyk (choreografia, aktorka), Romana Agnel (choreografia menueta w scenie balu), Maciej Czuchryta, Adam Izdebski (wideo), Tadeusz Pyrczak (wideo i asystent reżyserki); Halina Jarczyk (przygotowanie wokalne), Tomasz Dziedzic (reżyseria dźwięku), Anna Wójcicka (inspicjent), Bartosz Jelonek (producent); obsada: Tomasz Augustynowicz, Dominika Bednarczyk, Hanna Bieluszko, Lidia Bogaczówna, Rafał Dziwisz, Dorota Godzic, Maciej Jackowski, Marcin Kalisz, Karolina Kazon, Agnieszka Kościelniak, Karol Kubasiewicz, Tomasz Międzik, Jan Peszek, Agnieszka Przepiórska, Sławomir Rokita, Marcin Sianko, Natalia Strzelecka, Feliks Szajnert, Katarzyna Zawiślak-Dolny, Tadeusz Zięba; statyści: Grzegorz Baran, Piotr Kadula, Zbigniew Szpara oraz tancerze Baletu Cracovia Danza: Ewelina Keller, Zuzanna Ruta, Anna Szklener, Simon Bacik, Filip Świeczkowski, Łukasz Szkiładź. Nagroda jest dzielona równo pomiędzy członków 43-osobowego zespołu.

– To była jedna z najpiękniejszych rozmów o znaczeniu teatru w życiu publicznym, jakie kiedykolwiek odbyłem w pracach Kapituły Nagrody Stanisława Wyspiańskiego – odsłania kulisy obrad Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury, członek kapituły.

– Bardzo żywo dyskutowaliśmy o mocnych tegorocznych kandydaturach. Żaden jednak spektakl nie wywołał tak wielu skrajnych emocji co „Dziady” w reż. Mai Kleczewskiej z mistrzowską rolą Dominiki Bednarczyk. Reżyserka odnowiła kanoniczny tekst arcydramatu narodowego, wpisując się w ważną tradycję wystawień tego dzieła. Próba upolitycznienia tego spektaklu, zdjęcia go z afisza, a nawet odwołania dyrektora, a potem walka o spektakl, utrzymanie dyrekcji teatru i jednocześnie zespołu tego teatru były żywym doświadczeniem kulturowym i obywatelskim. Ten związek sztuki i obywatelskości teatr zgłębia od czasów antycznych. Otrzymaliśmy dzieło dojrzałe, synestezyjne, „Wyspiańskie z ducha” z wyrazistymi rolami aktorskimi, znakomitą scenografią, muzyką, zabiegami na dramaturgii, dzieła operowego i totalnego – zaznacza.

Pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury dodaje, że sława spektaklu wyszła poza Kraków, a spektakl wywołał szeroką ogólnopolską dyskusję o społecznej roli sztuki i prawie artysty do wolności twórczej wypowiedzi, wolności bezwarunkowej w świecie kultury. Pokazał też siłę zespołu Teatru im. Juliusza Słowackiego – zespołu artystycznego, technicznego i administracyjnego, pracowników i artystów zaangażowanych w realizację „Dziadów”. Maja Kleczewska zaufała mocy, jaką niesie tekst Adama Mickiewicza. Nic w nim nie zmieniając, stworzyła spektakl o współczesnej kondycji polskiego społeczeństwa.

Nagroda specjalna: „Hey U”

Na wniosek kapituły **nagrołą specjalną** przyznawaną za szczególne osiągnięcia lub wydarzenia w dziedzinie teatru zrealizowane w Krakowie przez krakowskie teatry nieinstytucjonalne prezydent miasta uhonorował **14-osobowy zespół twórców spektaklu**

„Hey U”

W skład nagrodzonego zespołu wchodzi: **Agnieszka Glińska** (reżyserka), Marta Konarzewska (opieka dramaturgiczna), Monika Nyckowska (scenografia i kostiumy), Dawid Sulej Rudnicki (opracowanie muzyczne i muzyka), Marlena Jonasz (asystentka reżyserki i aktorka) oraz pozostała obsada: Alicja Czarnik, Jakub Fret, Łukasz Gawroński, Michał Iwaszkiewicz, Weronika Krystek, Michał Przestrzelski, Aleksandra Sroka, Ida Trzcńska, Michał Wójtowicz. Nagroda wynosi 15 000 zł brutto i jest dzielona równo pomiędzy członków zespołu.

Spektakl „Hey U” miał premierę na Scenie 210 Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie. Powstał jako przedstawienie dyplomowe studentów IV roku Wydziału Aktorskiego tej uczelni. Proces powstawania przedstawienia był nieoczywisty – w trakcie kilkumiesięcznej pracy nad rolą studenci stwarzali samodzielnie, od podstaw, swoje postacie, stając się tym samym równorzędnymi partnerami dla reżyserki i dramaturżki. „Hey U” prezentuje problemy młodego pokolenia, mocno zakorzenionego w cyberprzestrzeni. Nagrodzenie spektaklu i młodych artystów znajdujących się u progu kariery zawodowej jest dla nich nie tylko wyróżnieniem, ale i wyzwaniem.

Dodatkowe nagrody specjalne

Zgodnie z nowelizacją uchwały Rady Miasta Krakowa z 2020 roku przyznano także dwie dodatkowe nagrody specjalne w wysokości po 10 000 zł brutto każda, a otrzymali je:

- **Fundacja Migawka** za całokształt działań na rzecz dostępności sztuki, integracji oraz przełamywania barier świata słyszących i niesłyszących za pomocą nowego języka teatru, a także za powstały w 2021 roku spektakl **„Siostrzeństwo”**, zrealizowany na scenie Domu Rzemiosł w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie
- **Katarzyna Chlebny** za scenariusz, reżyserię i główną rolę w spektaklu **„Kora. Boska”** zrealizowanym w 2021 r. na scenie Teatru Nowego Proxima w Krakowie.

Spektakl „Siostrzeństwo” to jedyny spektakl w naszym mieście, w którym grają ze sobą dwie aktorki, słysząca i niedosłysząca. Połączenie słowa mówionego z miganiem wyznacza nowe kierunki w scenicznej ekspresji. Aktorki we wspaniały sposób przekładają na swoje ciała ruch, emocje oraz słowa. Jak same mówią, chcą aby osoby z niepełnosprawnościami mogły odnaleźć swoje miejsce w świecie sztuki: „Pragniemy razem z nimi współtworzyć wrażliwą przestrzeń twórczą. Wierzimy, że w ten sposób zbudujemy wyjątkowe miejsce spotkania niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, w którym będziemy przełamywać bariery komunikacyjne, wspólnie tworzyć wrażliwą sztukę i budować artystyczny świat, z którego nikt nie jest wykluczony”.

Z kolei Katarzyna Chlebny, autorka, aktorka, wokalistka, scenarzystka i reżyserka, bazując na życiu niezwykle barwnej postaci polskiej sceny rockowej, jaką była Olga Kora Jackowska, stworzyła znakomity scenariusz, na bazie którego powstał niezwykle aktualny spektakl, podejmujący bolesne dla wielu rodzin tematy niemożności spotkania przy jednym stole z powodu różnic wywołanych przez polityków. Jako reżyserka Katarzyna Chlebny znakomicie obsadziła role, a jako aktorka stworzyła kreację wyrazistą, niebanalną, pełną energii.

**Magiczny
Kraków**

Gala wręczenia Nagród Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego odbędzie się już **16 grudnia w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie**. Wykład mistrzowski podczas gali wygłosi **Stefan Chwin**.